

Magasan repül a daru,
Szépen szól.

g) Elmélyítés. Mondottuk már, hogy a gólya télire elköltözik hazánkból messze, Afrikába, annak is déli részére, ahol a téli hónapokban is talál magának táplálékot, amikor nálunk a kigyók és békák, stb. még megdermedve alusznak. Utjában igen magasan repül. Tavasszal megint visszatér hozzánk, fölkeresi régi fészket, kijavítja, rendbehozza.

A gólya könnyen megszeli: a házbelieket megismeri. Fogságában a növényi táplálékot is megeszi.

Azt, amit a gólyáról tudunk, sok szép költeményben megírták a költők is. Alig van madár, amelyről annyi sok vers szólna, mint a gólyáról. Ti is ismeritek már Petőfi Sándort, aki így írt róla:

Sokféle a madár, s egyik ezt, a másik azt
Leginkább kedveli,
Ezt ékesszólása, amazt pedig tarka
Tolla kedvelteti.
Kit én választottam, a dal-mesterséghez
Nem ért az a madár,
S egyszerű, mint magam... félig feketében,
Félig fehérben jár.

Nekem valamennyi között legkedvesebb
Madaram a gólya,
Édes szülőföldem, a drága szép Alföld
Hüségés lakója.
Tán azért szeretem annyira, mert vele
Együtt növekedtem;
Még mikor bölcsőmben sirtam, ő már akkor
Kelepelt fölöttem.

Vele töltöttem a gyermekestendőket.
Komoly fiu valék.
Míg társaim a hazatérő tehéncsordát
Estenkint kergeték:
Én udvarunkon a nádkup oldalánál
Huztam meg magamat,
S némán szemléltem a szárnyokat próbáló
Kis gólyafiakat.

...Szomorodott szívvel láttam gyülekezni,
Midőn távoznak;
Miként most eltűnő ifjuságom után,
Ugy néztem utánok,

S milyen bus látvány volt a házak tetején
 A sok üres fészek...
 Mikor tél multával fehér hó-subáját
 A föld levetette,
 S virággal zsinorzott sötétzöld dolmányát
 Ölté föl helyette:
 Akkor az én lelkem is felöltözék új,
 Ünnepi ruhába,
 S gólya-várni néha elballagtam egész
 A szomszéd határba.

...Mostan is kedvelem és úgy tekintem én
 A gólyamadarat,
 Mint egyetlen valót, mely egy átálmódott
 Szebb korból fönmaradt.
 Megérkezésedet még mostan is minden
 Esztendőben várom,
 S kívánok szerencsés utat, ha távozol,
 Legrégibb barátom!

(Petőfi: A gólya).

III. Begyakorlás. a) Összefoglalás. Vázlat szerint, vezérszavak a táblára.

b) Megfigyelésre utalás. Figyeljék meg a házuk közelében élő gólyacsalád éltét. Hogyan költik fiókáikat? Mivel etetik őket? Hogyan halászik a gólya? Mikor jön vissza hozzánk, mikor megy el tőlünk? Mit csinálnak elbucszásukkor? (Magasan keringenek a falu fölött = tisztelet körök).

Alkalmazásul fogalmazást íratunk a gólyáról.

Természeti és gazdasági ismeretek

IV. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Ültessünk fát!

Nevelési cél: A gyümölcsfák megszerettetése, a faültetés.

Szemléltetés: Faültetés az iskola udvarán.

Megfigyelésre utalás: Mi haszna van a gyümölcsfának?
 Hogyan ültetik a fát?

VÁZLAT.

- I. Előkészítés. a) Érdeklődés-keltés. Miért jöttünk ki most, az udvarba? (A tanulók látják az előkészületeket).
- b) Ráhangolás. Milyen szép dolog a gyümölcsöskert ilyenkor!